

2008. augusztus

AMIRŐL SZÓ VAN...

Közéleti folyóirat

K Ö Z Ö S D O L G A I N K

Mi úgy gondoljuk, mégis meg kellene hallgatni egymást. A kommunikáció ne abból álljon, hogy addig erőltetem a magam akarátát a népre, amíg az végleg be nem dobja a törölközőt. Elvégre, annak is lehet igaza, akinek történetesen kevés vagy kevesebb pénze van.

Mi, akik ellenezzük a Holcim-gyár megépültét, mi is itt élünk, és családjaink vannak, gyerekeink, akiket szeretnénk tisztességben, egészségben fölnevelni. Eppen ezért nem közömbös számunkra, hogy környékünkön milyen irányt vesznek az események.

Természetesen a munka- és pénzbevételei lehetőségek kiaknázása alapvetően fontos egy fejlődni kívánó település számára. Ez azonban nem jelenti azt, hogy minden egyéb szempont joggal alárendelődhet egy kínálkozó beruházásnak. Ha ugyanis egy gazdasági vállalkozás a lakosság egészségi állapotát komolyan veszélyezteti, akkor az a vállalkozás, bármilyen profittal kecsegtet is, nem éri meg. A gyarapodás ára nem lehet a romló egészség, mert előbb-utóbb elfogyunk, és akkor nem lesz, aki gyarapodjon.

Véleményünk szerint, amit a Holcim most zöldmezős beruházás formájában tervez, igenis kimeríti az emberi egészségre súlyosan ártalmas ipari beruházás fogalmát, még akkor is, ha "pártatlan" szakértők ennek ellenkezőjét állítják. A Holcim gyárépítésre vonatkozó ajánlata alternatív tüzelőanyagok használatát, magyarul hulladékégetést is előírnyoz. Ahol pedig hulladékot égetnek, ott égéstermék szabadul föl, amely, – ha tetszik, ha nem –, kikerül a természetbe, onnan pedig az emberi szervezetbe. A nehéziparral egyébként is túlterhelt környékünk további elszennyeződése így elkerülhetetlen. A korszerű szűrőberendezésekre való hivatkozás közel sem megnyugtató, ugyanis azt, hogy egy hulladékégető üzem még a legmodernebb szűrőberendezések használata esetén is milyen anyagokat bocsát ki a környezetbe, ma senki sem tudja megmondani. A hulladékok égése során rengeteg vegyület szabadul föl, olyanok is, amelyeknek a létezéséről mit sem tudunk. Ugyanakkor a kibocsátási határértékek, amelyek a biztonságunkat lennének hivatottak szolgálni, nagyon megtévesztőek, két okból. Egyrészt, ezeket egyesek mindig megpróbálják manipulatív módon kezelni. Úgy, mintha a vizsgált létesítmény elvonatkoztatható lenne a környék hasonló létesítményeitől.

Holott tudjuk, hogy egy adott területen a különböző ipari üzemek környezetszennyező hatásai összegződnek. Másrészt, a megállapított határértékek nem azon alapszanak, hogy mi a biztonságos, hanem hogy mit tudunk mérni és technológiailag mit tudunk betartani. Az abban való bizakodás, hogy a nyugati szélnek köszönhetően Nyergesújfalu levegője mentes marad a gyárból jövő porszemnyitől, túl azon, hogy meglehetősen önző gondolkodásra vall, hamis képzetre épül, ugyanis a fölborult ökológiai egyensúly következtében már most is igen gyakran keletről fúj a szél, amit a tokodaltáróiak, tátiak jól érzékelnek, amikor az "eldorogiasodó" levegőt kénytelenek szívni. A gyár kapacitása a tervek szerint háromszorosa lenne a lábatlani üzem kapacitásának. Senkinek sem legyenek illúziói a tekintetben, hogy egy ilyen volumenű terhelést megvalósító gyár alaposan igénybe venné a környéket – minden irányban! Mi úgy gondoljuk: betelt a pohár! Ez a környék már most is túlterhelt. Ahelyett, hogy újabb nehézipari monstrumokat emelünk, azon kellene gondolkodnunk, hogyan tehetnénk szellősebbé a környéket. Az iparnak nem csak az a válfaja létezik, amelyiket a Holcim képvisel, és amelyet Nyergesújfalu vezetése oly makacsul erőltet.

A Holcim most jótékonykodik: játszótereket épít, nehéz helyzetbe jutott önkormányzatokat, intézményeket segít, nyugdíjasoknak ingyen kirándulásokat szervez, stb. Szép dolgok ezek. Csak nehogy egyszer majd túl nagy árat kelljen mindezt fizetni! A nyergesi beszállítók, akik jól jövedelmező munkákat remélnek a Holcim-beruházástól, az intézményvezetők, akik most a Holcim "nagylelkű támogatását" élvezik, meg vannak babonázva. Csak azt a néhány forintot látják, amely most – „jó viselkedésük” jutalmaként – bele fog csusszanni a zsebükbe. De hogy holnap mi lesz, meg holnapután, arra nem gondolnak. Mindenki tudja, hogy a daganatos betegségek, a légúti ér- és idegrendszeri megbetegedések milyen fékevesztett iramban tizedelik a sorainkat, – nem a világnak egy távoli pontján, hanem a saját családjaikban, a szeretteink (szeretteink?) körében. A gyár – ha megépül – következményeivel újabb fájdalmakat és szenvedéseket fog okozni emberek sokaságának az életében. Ez az, amit Nyergesújfalu és a Holcim vezetésének nagyon át kellene gondolnia.

Gyakran hallani, miért foglalkozunk annyit a Holcim gyárral, amikor van Nyergesen egy másik gyár, amelyik sokkal inkább megérdemelné, hogy utánanézzünk, mi is történik a falai között. Nos, Nyergesen nem egy olyan gyár van, amelyik a mostaninál sokkal több figyelmet érdemelne. Sajnos, amikor lehetőség lett volna körültekintőbben eljárni, pl. környezeti hatástanulmányok elkészítésével, akkor ezt az illetékesek elmulasztották megtenni. Most aztán "főhet a fejük", lehet gondolkodni, hogyan is történjék majd a kilakoltatás Nyerges bizonyos területén egy esetleges üzemzavar esetén. Stb. stb. Ismerősek ezek a dolgok. A Holcim-gyár azonban még nem épült meg. Még meg lehet akadályozni, hogy egy újabb, súlyosan környezetterhelő potenciállal bíró ipari létesítményt varrjanak a nyakunkba.

Előkerült az évekig titokban tartott ipari hulladék

- A belpátfalvai cementgyár utóélete -

A rendszerváltás után a belpátfalvai cementgyár tulajdonost váltott. A gyár a két világháború közötti cég: a svájci székhelyű Holcim és a német Heidelberg tulajdonába került. A részesedés 50-50 % volt. Röviddel a tulajdonosváltás után, arra hivatkozva, hogy az országban túl sok cementet állítanak elő, a gyárat fokozatosan leépítették, majd 2004-ben bezárták. A cementgyárhoz tartozó és a gyártulajdonosok által rekultivált (helyreállított) kőbánya területe a természetvédelmi szervek felügyelete alá került, s éppen mostanában van folyamatban a terület védetté nyilvánítása. Ennyit tudunk eddig. Nemrég azonban újabb információk láttak napvilágot. A belpátfalvai Békő Területfejlesztési Kht. 2007. október 11-én közleményt adott ki, mely szerint a tulajdonában lévő bánya több tárájában több száz liter olaj állagú folyadékot találtak. A helyszínre érkező szakemberek megállapították, hogy az olaj egy része már a talajba szivárgott. Mivel a bánya alatt közvetlenül két karsztvíz forrás található, amelyek a Belpátfalva város és a szomszéd település ivóvíz ellátását biztosítják, az ügyről értesítették az Észak-Magyarországi Regionális Vízművek Rt-t. A vízművek dolgozói ezek után lezárták az érintett kutakat. A volt gyártulajdonosok által befalazott tárok egy részében az olaj mellett befalazott bányagépeket is találtak. Az ügyről tájékoztatást kapott a terület kezelője, a Büki Nemzeti Park Igazgatósága, valamint az Észak-Magyarországi Környezetvédelmi Felügyelőség. Ugyancsak a Békő Kht. tájékoztatása szerint, a felderített eseménysorozat után kétségbe vonható, hogy a terület védetté nyilvánítása valóban csak természetvédelmi érdekeket szolgál. Fölmerül a gyanúja ugyanis annak, hogy a védetté nyilvánítás valójában a most megtalált ipari készletek kitermelhetőségének a megakadályozását célozza. Az ügy súlyosságára való tekintettel a Békő Kht. a rendőrségen följelentést tett.

A titokban elásott bányafelszerelések napvilágra kerülésén túlmenően, az ügynek van még egy "furcsasága". Különös, hogy a Holcim először bezárja a belpátfalvai cementgyárat, mondván, hogy az országban cementtúlermelés van, majd egy évre rá elkezd tervezni minden idők legnagyobb magyar cementgyárát, a Nyergesújfalui cementgyárat. Tegyük hozzá: hulladékégető cementgyárat!

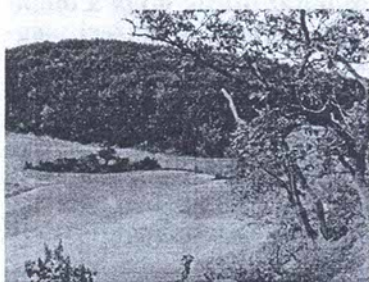
Forrás: www.belapatafalva.hu

átmennek Nyergesújfalura, a volt Satory bányába. Így történhetett meg, hogy a nyergesújfalui mészkőbányából nyert cementből bizonyos mennyiségű eladhatatlan, be nem vizsgált hulladék visszakerült a nyergesi természetbe. A zárt konténerautók a régi bányatetőn kiürítésre kerülnek. A szél, az eső viszi a filterport éppen arra, amerre az ember nem is gondolná. A környező erdőkbe és a marton-kúti vízelőhelyre, amit a por már el is fedett. A por szakszerűtlenül, hanyagul, környezetromboló módon van kezelve. Ez ellen a fennálló hatóságok nem tesznek semmit. A Duna-Ipoly Nemzeti Park Igazgatósága részéről semmilyen kivétlivalót nem találnak a por kezelésében. Mivel a por belepi a környező erdőt, a széliránytól függően ott rohamosan száradnak ki a fák. Az erdő lombállománya csökken, ezért a porártalom fokozottan fog jelentkezni és jelentkezik is a szennyezett területtől távolabb.

Az azbesztes (eterniti), szénkénes (viscosai) tünetek sem jelentkeztek azonnal a környező lakosság körében. Vizsgálatok híján ki tudja mi lesz a következménye a cementgyár által az életterünkbe, környezetünkbe visszajuttatott hulladék hatásának?! Attól, hogy ma már nem a közvetlen lakókörnyezetünkre rakódik a por, hanem - összegyűjtve azt - néhány kilométerrel odébb szórjuk szét, még nem oldottuk meg a környezetszennyezés problémáját. Ha a bennünket körülvevő természet telítődik szennyezőanyaggal, nagyon nehéz lesz kiutat találni az önmagunknak állított csapdából. Nem látszatintézkedésekre van szükség, hanem valódi megoldásokra.

A tervek szerint a nyergesújfalui cementgyár és a bányaterületek közötti szállítószalag NATURA 2000. minősítésű, természetvédelmi területeket érint, ami a jogszabályok szerint csak közérdekből vehető igénybe, amiről ez esetben nem beszélhetünk.

Cementporral megfojtott erdők a Gerecsében

A Holcim hosszú évek óta a lábatlani gyárban feiállított porszűrő filtereit rendszerben üzemelteti. A filter által felfogott égéstermékeket és a púderszerű, milimikron szemcseméretű cementport, amit sok éven keresztül a környező települések tetőin láthattunk, most zárt konténerautókkal viszik el a cementgyárból. Ezek a zárt autók rendre elhagyják Lábatlan területét és

Már most túllépett határértékek

Az esztergomi mérőállomás adatai a tervezett üzem évi 177 tonna porszenny kibocsátása nélkül is meghaladják a vonatkozó határértékeket. Nyilvánvaló, hogy az esztergom-dorogi medencében további porszennyező forrás engedélyezése jogszerű eljárás esetén kizárt.

A tervezett gyár közvetlen hatásterületének sugara: 4,7 km

Tekintettel arra, hogy a tervezett gyár kéményének magassága 115 méter, semmilyen fásítás nem tudja megszűrni a káros légszennyező anyagokat, azok szabad terjedését semmi nem akadályozza meg. A Holcim zrt. környezeti hatástanulmányával ellentétben az Országos Meteorológiai Szolgálat számításai szerint a közvetlen hatásterület sugara 4,7 km. Így a levegőtisztaság-védelmi szempontból lehatárolható közvetlen hatásterület érinti mind Tát, mind Mogyorósbánya, mind pedig Nyergesújfalu lakóterületét, de átnyúlik Szlovákia területére is.

Az Országos Meteorológiai Szolgálat jelenleg a legmérvadóbb szerv az országban a légáramlati hatások megállapítására.

A Nyergesújfalu és Tát határán lévő ivóvízbázis - közös kincsünk

A Tát és Nyergesújfalu határán lévő ivóvízbázis évekkel ezelőtt nagymértékben elnitrátosodott. A víz nitrát tartalma ma tízszerese a megengedettnek. A szennyezést minden bizonnyal a vízbázis közvetlen közelében valamikor működő szarvasmarha telep okozta. Ha egy állattenyésztő gazdaság ilyen nagymértékű szennyezés forrása lehetett, mit mondjunk egy 76 hektáron elterülő hulladékégető cementgyárról?! Tudjuk, hogy az ivóvízbázis részben a Duna felől, részben a háttérből kapja az utánpótlást (a gyár tervezett helyszíne felől), így a vízkészlet további nagyarányú szennyeződése biztosra vehető, ha megépül a gyár.

Az ivóvízbázis hidrogeológiai védőidoma, amely azt a területet határolja le, ahonnan a vízutánpótlás érkezik, és amely ennél fogva különösképpen is érzékeny mindenféle szennyezőanyagra, mélyen belemetsz a tervezett gyár területébe! Ez a terület a jogszabályok szerint is fokozottan védendő zóna, ahol még a mezőgazdasági művelésnek is komoly korlátai vannak. Ezek után hogyan kaphatott a környezetvédelmi felügyelőségtől a tervezett beruházás engedélyt??

A vízbázis valamennyiünk közös kincse, hiszen az onnan nyert víz részét képezi a közös vízhálózatunk vizének.

Ki szab korlátot a hulladékégetésnek?

Arra a kérdésre, hogy mekkora is lenne a cementgyár, ha megépülne, ma nehéz pontos választ adni. Egy biztos. Az országban a legnagyobb. De hogy mekkora? Az előzetes vizsgálatok idején a Holcim évi 1,5 millió tonnás termeléssel számolt, ez mára felkúszott 1,77 millió tonnára (a különbség már önmagában is környezetvédelmi engedély köteles lenne!). És lehet-e ennél is nagyobb?

Minden gond nélkül. A jogszabály ugyanis úgy fogalmaz, hogy környezetvédelmi engedélyezés nélkül is lehet bővíteni a kapacitást, de az nem haladhatja meg az évi 25%-ot. Ha tehát évente 24%-kal növelik a termelést, és így a szennyezőanyag kibocsátást, úgy azt nem kell külön engedélyeztetni, abba nem lehet beleszólni, nem kell a hatásokat elemezni, stb.

A dorogi égető is ezzel az ügyes trükkel növelte meg a kapacitását, mintegy 40%-kal. Apránként, több ízben. Hatástanulmány és a lakosság beleszólása nélkül. Ez az ügyeskedés a Holcim esetében évi 2, 5 millió tonnás kapacitást jelentene a beleszólási lehetőség nélkül. Miért is ne tenné meg?

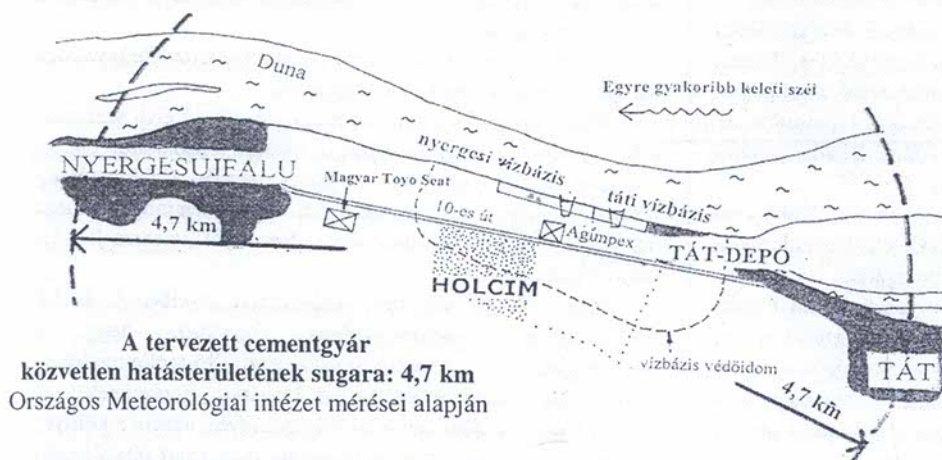
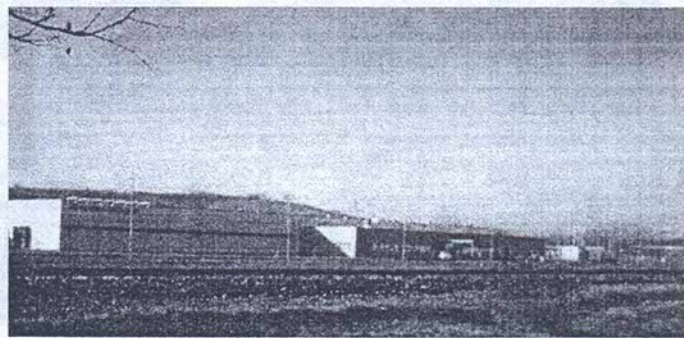
Bizonytalansági tényező az is, hogy újabban egyre több veszélyes hulladékot minősítenek nem veszélyes hulladékká. Így pl. az autógumi abroncs ma már nem számít veszélyes hulladéknak, noha az égetése során mérgező anyagok szabadulnak föl.

Ami a munkahelyeket illeti ...

Ami az oly sokat hangoztatott munkahelyeket illeti, a valóság a következő: a Holcim 76 hektáron 280 munkahelyet kíván létesíteni. (Az adat a Holcim Hungária zrt. hivatalos ajánlatában szerepel.) Ez elenyésző mennyiség, figyelembe véve, hogy mekkora területet akarnak beépíteni.

Másképp is lehet

A MAGYAR TOYO SEAT autóüléseket gyártó cég 2007. márciusában nyitotta meg üzemét a nyergesújfalui ipari parkban. Az üzem 2 (kettő!) hektáron fekszik, és jelenleg több mint 400 embernek ad munkát. (A dolgozók létszáma folyamatosan nő.) És ami ugyanilyen fontos, az üzemnek jóformán semmi zavaró hatása sincs a környezetre. Talán inkább ilyen "lakókkal" kellene benépesíteni az ipari parkot.

A tervezett cementgyár közvetlen hatásterületének sugara: 4,7 km
Országos Meteorológiai intézet mérései alapján

A Megyei Területrendezési Szabályzat nem támogatja cementgyár létesítését a Duna mentén

A nyergesújfalui ipari park eredeti rendezési tervében kis- és középvállalkozások telepítését tervezték. Az eredeti koncepciót felrúgva, Nyergesújfalu vezetése most hulladékégető cementgyárat akar létesíteni az ipari parkban. Ehhez módosítani kell a rendezési és szabályozási tervet. Ennek a módosításnak azonban összhangban kell lennie a szomszédos települések, így Tát község már elfogadott rendezési tervéi, és a Megyei Területrendezési Szabályzattal. A tervezett módosítás viszont egyikkel sincs összhangban, sőt a Megyei Szabályzattal kimondottan ellentétes, mert az a dunaparti területeken kifejezetten ellenzi a nagyipari (pl. cementgyár) tájromboló beruházások megvalósítását.

MAGYAR TOYO SEAT:

- üzem területe: 2 (kettő!) hektár
- munkahelyek száma: 400 felett
- környezetkímélő technológia

HOLCIM:

- tervezett gyár területe: 76 hektár
- munkahelyek száma: 280
- hulladékégetés
- háromszoros termelésnövekedés (látatlanhoz képest)

Az események ...

- 2005. április 28-án a Holcim bejelenti gyárépítési szándékát. A tervezett gyár háromszor akkora termelést folytatna, mint a mostani lábatlani üzem. Teszi ezt a Holcim egy évvel azután, hogy a beláptárfalvai gyárat, – német tulajdonostársával együtt – bezárta, arra való hivatkozással, hogy az országban túl sok cementet gyártanak.
- 2005. nyarán a gyárépítésre vonatkozó elképzelések széleskörű lakossági ellenállást váltanak ki, hiszen azokban évi 75.000 tonna hulladékégetés szerepel, melyből 25.000 tonna veszélyes hulladék.
- 2005. augusztus 25-én a Holcim Táton a Halászcserdában lakossági fórumot tart, melyet később hasonló követett minden érintett településen. Itt derült ki, hogy a Holcim döntéshozóinak alapvető helyismeretük sincs, Nyergesújfalu vezetése pedig egyáltalán nem számol a környező települések rendezési terveivel.
- 2005. szeptember 22-én több mint félezer résztvevővel Táton demonstrációt tartanak a szándékolt beruházás ellen. Ezt követően a zsúfolásig megtelt kultúrházban, a Holcim képviselői előtt, a jelenlévők egybehangzóan nemet mondanak a szándéokra. A Holcim képviselője azt a bejelentést tette, hogy azon a napon visszavonták a veszélyes hulladék égetésére vonatkozó tervüket.

Sem a füstje, sem a lángja, nem kell Nyerges cementgyára!

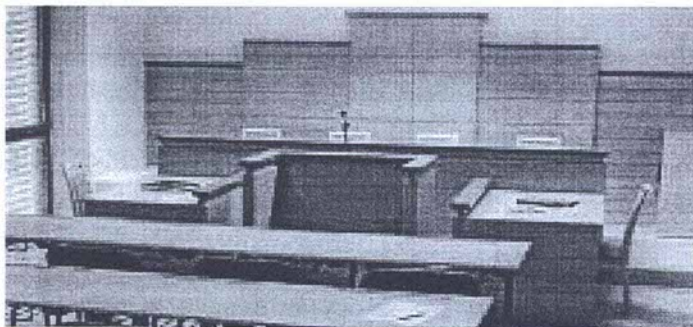
- 2005. szeptember, október-hónapokban a beruházás nyergesújfalu helyszínén történő megvalósítását Bajót, Mogyorósbánya, Tát, Tokod, Tokodaltáró és Esztergom képviselőtestületei határozatban utasítják el, csakúgy, mint Dorog város képviselőtestülete. Lábatlan képviselőtestülete egyetért azzal, hogy a Holcim fejlesszen a jelenlegi lábatlani területen, amit a többi érintett önkormányzat is támogat.
- Nyergesújfalu képviselőtestülete több határozatot is hoz. Előbb csupán a cementgyártással ért egyet, majd a hulladékégetést is tudomásul veszi, a veszélyes hulladékégetést azonban nem támogatja.
- 2005. november 10-én az Országgyűlés Környezetvédelmi Bizottsága Dr. Turi-Kovács Béla elnök vezetésével kihelyezett ülést tart Táton, ahol a bizottság úgy foglal állást, hogy a beruházás nyergesi helyszínén történő megvalósítása nem támogatható. A bizottság több tagjának az a véleménye, hogy az általuk korábban megismert lábatlani fejlesztés lenne minden szempontból a helyes megoldás.
- 2006. január 12-én, a nagyfokú lakossági ellenállást látva, a környezetvédelmi hatóság részletes hatástanulmány elkészítésére kötelezi a potenciális beruházót.
- 2006. április 9-én illetve 23-án Esztergomban, Táton, Tokodon, Tokodaltárón, Mogyorósbányán népszavazást tartanak, melyen magas részvételi arány mellett, a lakosság túlnyomó többsége nemet mond a nyergesi cementgyárra. Előzőleg a kerület országgyűlési képviselője,

Zatykó János, egy táti lakossági fórumon kijelenti, hogy egyetért a nyergesújfalu cementgyárat ellenző táti polgárokkal.

- A Holcim képviselői úgy nyilatkoznak, hogy figyelembe veszik a népszavazás eredményét.
- A népszavazások eredményének ismeretében az öt település megbeszélést kezdeményez a Holcim Zürich-i vezetőivel, mely során kéri, hogy térjenek vissza eredeti elképzelésükhöz, s a vitatott helyszín helyett a jelenlegi területeiken (bányaudvarok, lábatlani üzemépület) hajtsák végre a fejlesztést.
- 2006. május 14-én, Nyergesújfalu is népszavazást tartanak, ahol győznek az igenek, de az alacsony részvétel miatt a referendum érvénytelen.
- 2006. nyarán, őszén a Holcim, pénzt és energiát nem sajnálva kampányol, "egész pályás letámadást" indít. A kormány képviselője kijelenti, hogy a kormány támogatja a nyergesújfalu cementgyár megépítését. Zatykó János országgyűlési képviselő kijelenti, hogy az ügyben nem kíván állást foglalni.
- 2007. januárjában a Holcim kérdőívvel keresi meg a térség lakosságát. A kérdések között a beruházás engedélyezésének tényleg közli és tesz fel ezzel kapcsolatos kérdéseket, holott a gyárépítést a Holcim még be sem adta engedélyezési eljárásra.
- 2007. március 5-én tüntetés a táti Halászcserda előtt a Holcim-kiállítás kapcsán
- 2007. március 6-án a Holcim benyújtja a részletes környezeti hatástanulmányt a győri hatóságnak.
- 2007. március 30-án és 31-én a "Zöld Sziget" egyesület demonstrációt tart a táti Sás-árokban. Főszóval dr. Völner Pál, a megyei közgyűlés elnöke; Páncél Mihály, Tokod polgármestere; Tóth Zoltán, Bajót polgármestere; Petrik József, Tokodaltáró polgármestere; Szenes Lajos, Tát polgármestere; Marosi István, táti háziorvos.
- 2007. június 2-án a "Zöld Sziget" egyesület szervezésében a táti kultúrház előtti téren "egészségnapot" tartanak, melynek keretében a tervezett beruházást bíráló felszólalások is elhangznak.
- 2007. június 18-án (hétfőn délelőtt 10 órakor) Nyergesújfalu közmeghallgatást tartanak. A kb. 40 fős hallgatóság többsége egyetért a beruházással.
- 2007. június 19-én (kedden délelőtt 10 órakor) Táton közmeghallgatást tartanak. A kb. 300 jelenlévő – meghallgatva a szakértők véleményét – egyhangúlag elutasítja a beruházás nyergesi helyszínét.
- 2007. október 11-én a Győri Környezetvédelmi Felügyelőség kiadja a környezethasználati engedélyt.
- 2007. október folyamán a beruházást ellenző civil szervezetek, valamint a táti, esztergomi, tokodi, tokodaltárói önkormányzat fellebbezést nyújt be a környezetvédelmi felügyelőség határozata ellen, többek között azért, mert az semmilyen választ nem ad szakmai észrevételeikre, holott a válaszadásra jogszabály kötelezi.
- 2008. január 3-án Tát polgármestere levélben hívja föl Nyergesújfalu polgármesterének figyelmét, hogy a Nyergesújfalu város most elfogadás alatt álló területrendezési terve olyan intézkedéseket helyez kilátásba, amelyeknek környezeti hatásai elsősorban nem Nyergesújfalu, hanem a környező önkormányzatok területén nyilvánul meg, ezért olyan jogellenes károkat okoz, amelyek megfizetéséért Nyergesújfalu önkormányzatának helyt kell majd állnia.
- 2008. június végén a Környezetvédelmi Főfelügyelőség másodfokon is megadja a tervezett Holcim-gyár környezethasználati engedélyt.
- A határozat ellen júliusban több civil szervezet és önkormányzat bírósági keresetet nyújt be.

A Holcim másodfokon is megkapta az engedélyt – A gyárat ellenzők bírósághoz fordultak –

A Győri Környezetvédelmi Főfelügyelőség után ez év júniusában a Főfelügyelőség is megadta a Nyergesújfalura tervezett Holcim-gyár egységes környezethasználati engedélyét. A határozat ellen több civil szervezet (Zöld Sziget Környezetvédő Egyesület, Esztergomi Környezetkultúra Egyesület, Védőgyelet Egyesület) valamint több önkormányzat (Tát, Tokod, Tokodaltáró, Esztergom) bírósági keresetet nyújtott be. A beadványok kifejtik azokat a lényegi jogszabálysértéseket, amelyeket a Főfelügyelőség az említett szervezetek megítélése szerint elkövetett, és amelyek megkérdőjelezzik a határozat jogszerűségét. Ugyanakkor – tekintettel a tervezett beruházás volumenére – a határozat végrehajthatóságának a fölfüggesztését is kérelmezik. A Holcimnak ugyanis a határozat birtokában lehetősége nyílik az építési engedélyeztetés elindítására, majd pedig az építési engedélyek kiadását követően az építkezést is megkezdheti. Ezt megelőzendő kéri a bírósági kereset benyújtó szervezetek a határozat végrehajthatóságának a fölfüggesztését, hiszen a térségnek ez az utolsó jogorvoslati lehetősége a magyar engedélyezési eljárásban. A fölfüggesztés kérésének legfőbb oka, hogy a jogi eljárás közben „kint a terepen” ne történhessenek visszafordíthatatlan fejlemények. Ez nem utolsó sorban a beruházó védelme szempontjából is fontos lenne. A fölfüggesztésről a bíróság önálló mérlegelési jogkörben dönt.

A jogi eljárás szabályainak megfelelően a bírósági keresetek címzettje a Komárom-Esztergom Megyei Bíróság.

Független jogász vélemények szerint, minden esélye megvan annak, hogy a felfüggesztés iránti kérelem pozitív válasza talál, ugyanis a jelenlegihez hasonló horderejű ügyekben, a vitatott határozat végrehajtásának a bírósági tárgyalás idejére való felfüggesztése része a joggyakorlatnak, éppen az esetleges következmények rendkívüli súlya miatt.

A bírósági keresetek tartalmának rövid ismertetése:

A Holcim által végzett hatástanulmány levegőtisztasággal kapcsolatos számításai nem az irányadó szakmai szabályok alapján készültek. Így született meg az a téves megállapítás, mely szerint a tervezett gyár hatásterülete nem érint lakóterületet.

Mivel az országban bevett gyakorlat, hogy minden vitatott levegőtisztaság-védelmi kérdésben az Országos Meteorológiai Szolgálatot (OMSZ) kéri föl szakvéleményre, Tát község önkormányzata is ezt a szervet kérte föl a légtechnikai modell számítások elvégzésére. Az Országos Meteorológiai Szolgálat, mint a levegőkörnyezettel és a meteorológiával kapcsolatos kormányzati feladatok ellátásáért is felelős szerv, a maga területén a legfelkészültebb intézmény; úgy műszakilag, mint infrastruktúrájában, mint pedig humán fölkészültsége tekintetében. Az OMSZ kiterjedt vizsgálatokat folytatott a légszennyezőanyagok terjedésére vonatkozóan, s számításai alapján megállapította, hogy a tervezett cementgyár hatásterülete 4700 m, ami lényegesen több, mint a Holcim által megállapított 1000 OL A hatásterületbe beleesik Tát nagyközség, Nyergesújfalu város, Mogyorósbánya község lakott területe, de az országhatáron túli területek is. A Környezetvédelmi Főfelügyelőség a hatásterület-számításokkal kapcsolatos bizonytalanságokat határozatának meghozatalában figyelembe sem vette, s még csak említést sem tesz az OMSZ által végzett vizsgálatokról, az ügyben hozott hivatalos állásfoglalásáról. Az Országos Meteorológiai Szolgálat Elnöke a másodfokú határozat kibocsátása előtt levélben megerősítette a szervezet szakmai állásfoglalását, de a Környezetvédelmi Főfelügyelőség erről tudomást sem vesz.

A légszennyezettség-mérés nem lakott területen történt, ezen kívül az időtartamát tekintve sem felelt meg a rendeleteknek. Az idevonatkozó Országos Tisztiorvosi Hivatal másodfokú szakhatósági állásfoglalását a másodfokú hatóság ugyan belefoglalta a határozatába, de a szakhatóság megjegyzéseit mellőzi, holott azokban tételesen felsorolt komoly kifogások is vannak a beruházással kapcsolatban.

A levegőtisztaság-védelemmel kapcsolatos kérdések tisztázatlansága a legsúlyosabb probléma, tekintve, hogy a létesítmény alapvető kérdése a gyár szennyezőanyag kibocsátása. A Holcim által végzett hatástanulmány lényegesen alacsonyabb kibocsátási értékre számítja ki a hatásterületet, mint amennyiről az engedély szól.

Ez azért jelent gondot, mert a vállalat a jövőben jogosan bocsát-hatja ki a most engedélyezett pormennyiséget, miközben a várható hatásokról és a hatásterületről jóval kisebb kibocsátott pormennyiség esetén van információ.

Az első fokon eljáró környezetvédelmi hatóság jogellenesen járt el amikor az engedélyt megadta, a másodfokú hatóság pedig szintén jogot sértett, amikor az elsőfokú hatóság jogellenes döntését jóváhagyta.

S tette ezt annak ellenére, hogy az Országos Tisztiorvosi Hivatal azzal a kikötéssel járult hozzá az egységes környezethasználati engedély megadásához, hogy mind a létesítés, mind az üzemeltetés során a lakosságot érintő terhelés nem lehet nagyobb a hatástanulmányban előzetesen megállapított terhelésnél.

A légszennyező anyagok terjedésével kapcsolatos számítások tisztázatlan voltát az elsőfokú hatóság határozata elleni fellebbezések feltárták, így a másodfokú hatóság figyelmét sem kerülhette el, mégsem folytatott kiegészítő vizsgálatot a tényállás tisztázása érdekében.

A határozat nem írja elő a vízbázisok védelmét, jóllehet az előzetesen megállapított hidrogeológiai „B” védőidom érinti a tervezett cementgyár területét. Ez főleg azért problémás, mert a tervek szerint a gyár ÉK-i részében raktározna a tüzelőanyag helyettesítésére szolgáló alternatív tüzelőanyagot (értsd: hulladékot), ami ráesik a hidrogeológiai „B” védőidom területére, vagyis magára a vízbázisra.

A termeléshez szükséges nyersanyagokat a gyárhoz szállító, több kilométer hosszan futó szállítószalagok Natura 2000 (különleges védelemmel rendelkező) területeken való átvezetésének alapvető jogszabályi akadályai vannak. A Főfelügyelőség határozata már önmagában a Natura 2000 területekkel kapcsolatos

szakhatósági állásfoglalásokat a maguk teljességében figyelmen kívül hagyta.

A tervezett beruházás figyelmen kívül hagyja a Komárom-Esztergom Megyei területrendezési terv rendelkezéseit, melyek szerint: „Tájképvédelmi terület övezetében szélrózsa, torony és egyéb, három szintnél magasabb ipari létesítmény csak akkor létesíthető, ha a történeti tájjelleg, tájkép megőrzése ezek tájba illesztésével biztosítható.”

A tervezett cementgyár területe a hatástanulmány adatai, illetőleg a szabályzat mellékletei szerint tájképvédelmi övezetbe tartozik. Ugyanakkor a Duna-Ipoly Nemzeti Park Igazgatóságának az állásfoglalása szerint is a táj ipari jellege erősödni fog, a gyár meghatározó eleme lesz a tájnak.

A kedvezőtlen hatás, az ipari jelleg erősödése tehát a szakértői vélemény szerint is ténykérdés. Amennyiben pedig így van, úgy a gyár létesítése, annak kedvezőtlen tájképi hatása miatt ellenkezik a Megyei Közgyűlés rendeletével.

Mindezek ellenére a Környezetvédelmi Főfelügyelőség megadta az egységes környezethasználati engedélyt a cementgyár megvalósításához, sőt úgy adott engedélyt, hogy a Megyei Közgyűlés rendeletének való megfelelést egyáltalán nem is vizsgálta.

A határozat ilyen vonatkozásban is jogszabálysértő. Az engedélyeztetés folyamatából kihagyták az erdészeti hatóságot, mint szakhatóságot, jóllehet erdőgazdálkodási kérdések fennforgása esetén jogszabály írja elő az erdészeti hatóság bevonását az engedélyeztetés eljárásába.

A Győri Környezetvédelmi Hatóság, mint elsőfokú közigazgatási hatóság, köteles lett volna figyelembe venni Tát jegyzőjének valamint Bajót-Mogyorósbánya körjegyzőjének szakhatósági állásfoglalását. Ennek ellenére az elsőfokú hatóság a

szakhatósági állásfoglalásokat a maguk teljességében figyelmen kívül hagyta.

A Főfelügyelőség, mint másodfokú közigazgatási hatóság, ha a döntéshozatalhoz szükséges tényállástisztázási kötelezettségének eleget tett volna, észlelnie kellett volna az elsőfokú eljárás illetve határozat jogellenességét, s az első fokon eljáró környezetvédelmi hatóságot új eljárás lefolytatására kellett volna utasítania.

Nyergesújfalu városnak nincs a területre vonatkozó olyan rendezési terv, amely a tervezett ipari létesítményt engedélyezné. Ezért Nyergesújfalu város jegyzője, mint első fokon eljáró szakhatóság, nem adhatott volna hozzájárulást az egységes környezethasználati engedélyhez.

Fontos közérdekről lévén szó, a közmeghallgatásokat – a nagyobb lakossági részvétel érdekében – nem munkaidőben, hanem délutáni, – munkaidő utáni órákban – kellett volna megtartani. A civil szervezetek az érintett önkormányzatokkal együtt többször kérték az eljáró hatóságot, hogy a közmeghallgatások időpontját délutánra tűzzék ki, ennek ellenére a közmeghallgatásokra hétköznap délelőtt került sor.

Ezzel sérült a közügyekben való közösségi részvételről szóló jogszabály, amely a nyilvánosság minél nagyobb mértékű bevonását célozza, és amely minden jogalkalmazó szervre egyaránt kötelező.

A hatástanulmány nem tér ki a lábatlani gyár jövőbeni sorsára, s a Környezetvédelmi Főfelügyelőség sem fogalmaz meg semminemű hatósági feltételt a lábatlani cementgyár bezárásával kapcsolatban.

A keresetlevelek a fenti szakmai és jogi eljárásbeli hiányosságokon túl még számos hivatkozást tartalmaznak.

Elhangzott a táti közmeghallgatáson 2007. június 19-én

... Szeretném azt elmondani, hogy a tudomány, az ma elég osztódó tudomány, tehát a darabok felé törekszik. Sokszor a nagy dolgokat próbálja darabolni és semmissé tenni. Ezt tükrözi ez az 1200 oldalas környezeti hatástanulmány is. lehetett volna 2500, 3000, vagy 10.000 oldalas is, hogy jobban elveszen benne az ember, hogy jobban elveszen benne a lényeg. Régen rettenetesen fölidegesíttem magam, amikor tanult, okos emberek evidenciákon vitakoztak. Ma már nem vagyok ideges, csak szomorú, végtelenül szomorú. Sokáig egy nyugati tulajdonú cégnek voltam az ügyvezetője, és ismerem azt a mérhetetlen profitvágyat, ami ezekben a nyugati üzemekben itt uralkodik. Egyébként olyan cégben dolgoztam, amelyik szintén szemetet importált Magyarországra. Amikor létesül az üzem, minden szép és jó, de amikor nem jön a megfelelő profit, akkor elkezdzünk lazítani a dolgokon, a normákon, mindenben.

Evidenciákról beszéljünk. Evidencia az, hogy itt van a magyar Ruhr-vidék a maga ipari üremeivel, a szén-szálgyártástól egyebekig. Ismerjük ezeket. Evidencia az, hogy ez a térség a legszennyezettebb környéke az országnak. Lehet, hogy nem a mérések alapján, de tudjuk, hogyan van ez: egy nap mérések, vagy két nap mérések a 365-ből, egy pillanatban mérések, két pillanatban mérések a nap ki tudja hány másodpercéből.

Ezek nem teljesen egzakt módszerek. Ami viszont egzakt, az Magyarország légszennyezettség térképe, amely ezt a vidéket a lehető legszennyezettebb területek között tartja nyilván. Az is egzakt, hogy általában észak-nyugatról fúj a szél, – sokszor nem, persze, sokszor keletről, – de azért mégis a nyugati az uralkodó szélirány. Elhelyezkedéséből adódóan, a gyár Tátra fogja hozni az összes mocskot. És az is evidencia, hogy ez egy part menti település, körülötte hegyek vannak, a hegyvidéki településeken pedig még erősebb lesz a légszennyezés. Itt a Duna, egész Európát átszeli, följebb a Duna-Rajna csatorna. És azon jönni fog a szemét. Higgyék el, hogy jönni fog a szemét. A saját praxisomból látom, hogy először nincsen semmi baj, minden szép és jó, aztán majd valaki 5 év múlva kitalálja, hogy mégis jönni fog a szemét, és ahhoz tökéletes lesz a kikötő is meg a dunai út is. Azért lesz, hogy a kinti szemetel itt egészsük. Egyesek azt mondják, a szemetünket el kell égetni. Elégeti azt Dorog is, hogyha nagyon szükséges.

Inkább az evidenciáról kellene beszélni, semmi eseti, pillanatnyi méréseknek a pillanatnyi hatásairól, amit számszerűsíteni nem lehet. Menjen el valaki Lábatlanra, és nézze meg az erdőket. Nézze meg a régi római szőlőskerteket, hogyan tette tönkre a por.

Honnan biztosíthatjuk azt, hogy ami 53% volt a mérés időpontjában, az majd 80 vagy 100 napon keresztül is 53 % lesz?

Nézzék, én gazdasági szakember vagyok, építettem új üzemeket is. A gyár egész elhelyezésében nekem az első pillanattól kezdve azt kellett fel ismernem, hogy az semmi más célt nem szolgál, mint a gazdaságossági szempontok kielégítését. Út mellett van, víz mellett, könnyen kiépíthető, megközelíthető, ott van az infrastruktúra, hát minek bohóckodjanak ott fenn, két vagy három kilométerre a hegyek között, iszonyatos költségen. Megértem... de amikor egy falura engedjük rá az összes szennyező anyagot, ami alig két kilométerre van onnan. Úgy gondolom, hogy a kettő nem egy kategória...

Tát, 2005 szeptember 22.

Nyílt levél Miskolczi József polgármesterhez

Polgármester úr! Miért akarja Ön mindenáron azzal beírni a nevét Nyergesújfalu történetébe, hogy egyik mérleggyárat a másik után akasztja a nyakunkba? Nyergesújfalu nem attól fog regionális jelentőségű várossá nőni, – legalábbis jó értelemben nem, – hogy egyre elszántabban mérgezi a saját és a környező települések lakóit.

Őn is nagyon jól tudja, hogy jelen esetben nem egyszerűen egy cementgyár megépítéséről van szó. Itt a hulladékégetés lehetőségének a megadásáról van szó. Attól, hogy egy pénzéhes mamutcég zavartalanul égethesse, a ki tudja honnan származó szeméthegyeket, és mindezt 8 km-re az ország legnagyobb veszélyes hulladék égetőjétől. Ezért kapnak önök most párszáz millió forintot.

Őnök egy olyan kompromisszumba mentek bele, amelybe nem lett volna szabad belemenniük. Önök – anyagilag megszorult helyzetükben – pénzért kiárusították az emberek egészségét. Ilyet egy felelős városvezetés nem tesz. Ez rövidlátó, felelőtlen politika. Ha Ön valóban a fejlett nyugathoz akarja fölzárkóztatni városát, akkor cselekedjen is úgy, ahogy azt a fejlett nyugaton teszik, és ne engedjen új cementgyárat építeni Nyergesújfalu területén. Tegye ezt a jobb életminőség érdekében, egy távlati cél érdekében, ahogy azt nyugaton is teszik.

Polgármester úr! Ez az örület, ami napjainkban a környezetrombolás terén megy végbe, már nem tart sokáig, ezért, ha azt szeretné, hogy az utókor jó szívvel gondoljon Önre, fordítson több figyelmet a környezetvédelemre, sőt, vegye azt nagyon komolyan, és nem utolsósorban a jószomszédi kapcsolatok ápolására is gondoljon!

Most, amikor egyébként is rendkívül feszült társadalmi légkörben élünk, nem a torzalkodás magvait kellene elhinteni, nem a békétlenséget kellene szítani. Ha annyian kinyilvánították, – a napnál is világosabban, – hogy nem kívánnak új cementgyárat itt a környéken, Ön miért nem veszi figyelembe ezt az egyértelmű akaratnyilvánítást? Reméljük, nem azt akarja Ön is mondani, mint a Holcim, hogy nem voltunk eléggé tájékozottak.

Nagyon is tájékozottak vagyunk, hiszen ötven éve látjuk, mi történik itt: velünk és körülöttünk. Régóta hallgatjuk a hazugságokat.

Nekünk nem kellene újabb ígéretcsomagok. Fejezzük végre be a környezetünk és önmagunk pusztítását! Erről van szó, Polgármester úr, nem másról

Szerkesztőség!

Hulladékégetés és légszennyezés

A hulladékok égetése során – a legmodernebb szűrőberendezések alkalmazása esetén is – légszennyező anyagok kerülnek ki a környezetbe. Égetéssel a hulladékok nem tűnnek el, hanem toxikus salakká, egészségkárosító anyagokká alakulnak. Több száz, az égetőkből kikerülő veszélyes vegyülettől tudunk, és több száz lehet azon vegyületek száma, amelyekről még nem szereztünk tudomást. A kéményből távozó füstgáz pontos összetétele ugyanis nem ismert. Az égetőkből kikerülő legveszélyesebb anyagok a dioxinok. A dioxinok az egyik legveszélyesebb vegyületcsoport, amelyet az ember valaha is kibocsátott a környezetbe.

(folytatás a következő oldalon)

Azért különösen veszélyes anyagok, mert nagyon kis mennyiségben toxikusak és felhalmozódva szervezetünkben rendkívül sokféle egészségügyi problémát okozhatnak: rákot, légzési zavarokat, születési rendellenességet idézhetnek elő, roncsojják az immunrendszert, viselkedési rendellenességeket okoznak (pl. hiperaktivitás). A dioxinok veszélyességét jól mutatja, hogy nincs olyan határérték, amely alatt biztonságosnak tekinthetők. Fő forrásuk nem a belélegzés, hanem az étel, amelyet megesszünk, hiszen a légkörből kiüledő dioxinok a talajba, a növényekre jutnak és onnan a táplálékláncon keresztül az emberi szervezetbe kerülnek. A dioxinok mellett nehézfémek is kikerülnek az égetőkből. A higany az egyik legveszélyesebb nehézfém: idegméreg. Mivel az égetési hőmérsékleten a higany gáz halmazállapotú, ezért könnyen távozik az égetőkből. Az égetőkből távozó króm, nikkel, berillium, arzén, kadmium belélegzése növeli a tüdőrák kockázatát, és gyermekek esetében autizmust, diszlexiát, tanulási nehézségeket, agresszív viselkedést okozhatnak.

A hulladékégetés nem megoldás

A hulladékégetés esetében nem csak az okozott környezetszennyezés jelent gondot, hanem a fenntarthatóság kérdése is. Az égetés csővégi megoldás, ami azt a látszatot kelti, hogy „semmi probléma, megtaláltuk a megoldást a hulladékok kezelésére”. Ez azonban nagyon téves fölfogás. Az égetőkben megsemmisített hulladék valójában értékes nyersanyag lehet. Ha viszont az égetést választjuk, az elégetett hulladék helyébe újabb terméket vagyunk kénytelenek gyártani, mégpedig a teljes termelési láncon. Ez óriási energiaigénnyel jár és pazarolja Földünk fogyatkozó nyersanyagkészletét. Az „eldobós” gondolkodásmódot el kell vetnünk. Át kell térnünk a ciklikus, fenntarthatóságot segítő rendszerekre: a már kitermelt nyersanyagokból termékeket állítunk elő, használjuk azokat, majd visszaforgatjuk és újabb termékeket állítunk elő. Így a folyamat zárt ciklus, és nem, vagy csak minimálisan igényli a fogyatkozó erőforrások felhasználását. Számos nemzetközi példa mutatja, hogy az újra használaton, anyaghasznosításon alapuló programok sikeresek. Vannak települések ahol a hulladéktelenség ambiciózus programját tűzték ki célul. Az újrahasznosításon alapuló rendszerek nem csak környezeti, hanem gazdasági szempontból is sikeresebbek. Kanada Ontario államában 1992-ben betiltották a hulladékégetést és rövid időn belül új munkahelyek jöttek létre. A hulladékégetők ugyanis nem munkahelyes, hanem tökeigényes beruházások, nem csak az építés magas költségei, de az üzemeltetés – szűrés, ellenőrzés, karbantartás, tárolás – problémái miatt is. A hulladékégetők személyzete kis létszámú, elsősorban képzett mérnökökből áll, akik egyébként máshol is dolgozhatnának. Az Egyesült Államokban is sikerült jelentősen visszaszorítani a hulladékégetést. Az egykor működő 6200 kórházi égetőből ma már csak 115 működik, és harmadával csökkent a lakossági hulladékégetők száma is.

Európában sajnos még mindig más szelek fújnak. Az EU parlamentje a közelmúltban elfogadta azt a javaslatot, mely azt sürgette, hogy a hulladékokat nyilvánítsák energiahordozókká. Ezzel gyakorlatilag erkölcsi támogatást kapott a hulladéktermelés, a hulladékégetők pedig nem a megtűrt, hanem az „elfogadott, támogatott” kategóriába kerültek. *(Lapunk egyik korábbi számában tévesen arról adtunk tájékoztatást, hogy az EU parlamentje elutasította a hulladékok energiaforrássá minősítését. A tévedésért elnézésüket kérjük.)* Nem szabad egyszerűen elfogadnunk, hogy a társadalom egyre nagyobb mennyiségű hulladékot termel. Komoly lépéseket kell tenni a hulladéktermelés csökkentéséért. A hulladékcsoökkentő intézkedéseknek kell támogatást és elsőbbséget adni, az iparnak pedig újra kell terveznie termékeit, hogy azok – élettartamuk végén – egyszerűen újrahasznosíthatók legyenek.

A cementgyár poráról

Megszűntek azok az idők, amikor a cementgyárak környékét vastagon fedte be a szürke por. Megnyugodhatunk? Aligha. A cementgyárak ma is bocsátanak ki port, de a modern szűrők a nagy méretű és ezért látható porszemcséket már képesek megfogni.

A baj csak az, hogy az emberi egészségre éppen az a kis méretű por a veszélyes, amit a modern szűrők nem képesek hatékonyan megfogni. A látható – nagy méretű – port a szervezetünk védekező rendszere képes megszűrni, hiszen ezzel a fejlődéstörténet alatt sokszor találkozott.

A kis méretű porszemcsékkel azonban más a helyzet, ezek kikerülve az ember védekező mechanizmusait eljuthatnak egészen a tüdőig, ahol aztán bekerülnek a véráramba. A porszemcsék felületére gyakran nehézfémek, káros úgynevezett poliaromás szénhidrogének „ülnek rá”, amelyek így bejutnak a véráramba.

Fontos tudni, hogy az ilyen szálló por esetében nincs biztonságosnak tekinthető határérték, azaz ha jelen van a levegőben rontja életesélyeinket. Minél nagyobb arányban van jelen, annál jobban.

Az Esztergomtól, Dorogon át egészen Látatlanig húzódó térségben az ipar összesen 69 tonna ilyen port bocsát ki évente. A Holcim saját becslése szerint az új gyár évi 44-177 tonna szálló port fog a levegőnkbe juttatni.

Környezetbarát gyár címkével folyik a porhinta ...

Az orvosi rendelő adatai

Az alábbi adatok egy környékbeli háziorvosi körzet statisztikájából valók. Értesítéseink szerint a környék többi körzetében is arányaiban hasonló a helyzet.

A daganatos megbetegedések száma évente 7-8 százalékkal nő. Ennek következtében az utóbbi 20 évben gyakorlatilag megduplázódott a rákos betegek száma. 2007-ben az elhalálozottak 30%-a rákban hunyt el.

Leggyakoribb a tüdőrák, de növekszik a nőgyógyászati tumороk, a gyomor- és bélrendszeri daganatok, a szájrégi tumorok, valamint a prosztata daganatok száma is.

A daganatos megbetegedésekben szenvedők két harmada férfi, egy harmada nő.

Az elmúlt egy évben, az említett körzetben az idült alsó légúti betegek száma is nőtt 58-ról 75 főre.

Az asztmás betegek száma 9-ről 26-ra, a májbetegségek gyakorisága 17-ről 31-re nőtt egy év alatt.

Tát-Depó, az elfelejtett település

Talán a legnagyobb döbbenet, akkor érte Tát lakosait, amikor az első lakossági fórumok egyikén kiderült, hogy a Holcim "szakemberei", nem tudtak Tát-Depó létezéséről, és így természetesen arról sem, hogy a gyár szennyezése az ott élőket, hogyan érintheti. Aztán megpróbálták elhitetni a Környezetvédelmi Felügyelőséggel, hogy Tát-Depó nem létezik, – ahogyan ők fogalmazták, ott egy "frissen szántott" terület van. Ma azt állítják, hogy Tát-Depó kívül esik a tervezett gyár 1 km-es körzetén.

A Tát-Depó ügynek két okból van jelentősége. Egyrészt rámutat arra, hogy hiába a szakértők hada, ha nem ismerik a helyi viszonyokat. Másrészt ha Tát-Depó a gyár 1 km-es körzetébe beleesik, akkor beleesik az ún. védelmi övezetbe is, ahol például lakóépület nem lehet. Viszont Tát-Depón vannak lakóépületek. A kérdés már csak az, hogy egy kilométernél messzebbre, ahogy a Holcim állítja, vagy annál közelebb, ahogy a Táti Önkormányzat és a tátiak állítják?

Miért ez a rohamtempó?

A Holcim képviselői egy lakossági fórumon elmondták, hogy a mészkő- és márgabányában a rendelkezésre álló alapanyag a tervezett kitermelési ütem mellett kb. 100-120 évre lenne elegendő. (Évi 1 millió 700 ezer tonna cement gyártását tervezik, a mostani 550 ezer tonna helyett.) A józanul gondolkodó emberben óhatatlanul fölmerül a kérdés, miért is ez a rohamtempó? Miért nem elégszik meg a Holcim mondjuk egy 600 ezer tonna/év kapacitással, de a mostaninál korszerűbb gyárral, ami jóval kevesebb mérgező anyagot bocsátana ki, viszont így akár 350 évre is biztosítana munkát a régióban? Ráadásul az embernek nem lenne olyan érzése, hogy szinte ki akarják rabolni a természetet a gyors haszon reményében. Egy kisebb gyár a bányánál is elférne, így távolabb kerülne a lakott területektől és a szállítószalagra sem volna szükség.

Ha a Holcim tervezett beruházásának hozadékát az ingatlanpiac szemszögéből vizsgáljuk meg, egyes elemzők szerint akár 20%-os ingatlanár-sökkenés is bekövetkezhet Nyergesújfalun, illetve a környező településeken, ha a Holcim mégis meg tudná építeni a hulladékokat is égető cementgyárát.

szerkesztő/kiadó:
Milinszki Márton
cím: 2534 Tát,
Vörösmarty u. 18
Tel: 33/445-237

információs pult
Figyelmébe ajánljuk:
www.cementgyar.fw.hu
www.zpok.hu/ekoku
www.humusz.hu
www.piromania.info

Mit tett az ügyben, a térség parlamenti képviselője, Zatykó János?

Zatykó János 2006 tavaszán egy táti lakossági fórumon kijelentette, hogy egyetért a Holcim-gyárat ellenző tátiakkal, s hogy mindent meg fog tenni, hogy a választói érdekei ne sérüljenek. A környék lakóinak nem kis hányada bízva ebben az ígéletben, a 2006-os országgyűlési választáson szavazatával Zatykó Jánost támogatta. Azóta sok idő eltelt. Zatykó János parlamenti képviselő lett, de tudomásunk szerint egyetlen egy alkalommal sem szólalt föl a parlamentben a Holcim-gyár kapcsán. Egyetlen egyszer sem tette föl a kérdést a környezetvédelmi miniszternek, hogy miért van az, hogy 30.000 ember egyértelmű akaratnyilvánítását a hatóság nem hajlandó figyelembe venni?!

A lábatlani népszavazás

A nyolcvanas évek végén a Holcim jogelődjének irányítása alatt lévő lábatlani cementgyárban fölmerült a veszélyes hulladékok égetésének szándéka. A híre a lábatlaniak gyorsan reagáltak. Az akkori alpolgármester vezetése alatt megalakult a Lábatlani Természetbarátok Egyesülete, melynek kifejezett célja volt a veszélyeshulladék égetés megakadályozása. Az egyesület helyi népszavazást kezdeményezett az ügyben. A népszavazást meg is tartották, melynek során a lábatlaniak túlnyomó többsége elutasította a veszélyeshulladék égetését. A cementgyár vezetése azonban, arra való hivatkozással, hogy a népszavazás "csupán" véleménynyilvánító jellegű volt, továbbra sem állt el a veszélyes hulladékok égetésének szándékától. Ekkor a Lábatlani Természetbarátok Egyesülete pert indított a gyár ellen, azt kérve, hogy a gyár vezetése vegye figyelembe a népszavazáson kinyilvánított népakaratot. A bíróság másodfokon helyt adott a felperes kérésének, és a cementgyárat újabb eljárás kezdeményezésére kötelezte. A gyár vezetése nem indított újabb eljárást, miközben a veszélyeshulladék égetésének szándékáról nem mondott le, magyarul: nem volt hajlandó elfogadni a bíróság jogerős határozatát, majd egy idő után – máig tisztázatlan körülmények között – a Környezetvédelmi Felügyelőséghez fordult engedményekért, amit meg is kapott. Az Egyesület ezt természetesen nehezményezte, de más eszközök híján, kénytelen volt egyezkedésbe bocsátkozni a gyárvezetéssel. Végül is szóbeli megállapodás született a két fél között. Elmondhatjuk, hogy a civil kezdeményezésnek köszönhetően a lábatlani cementgyárban nem égetnek savgyantát, és az egyéb vegyszerek égetése is csökkentett mértékű. Azt nem sikerült elérni, hogy vegyszereket egyáltalán ne égessenek.

Nem engedjük!

A 2007. március 30-án és 31-én megtartott táti demonstráció mindkét napja fáklyagyújtással fejeződött be. Ki-ki meggyújthatott egy fáklyát, és odahe-lyezhette a Sás-árok partjára, jelezvén, hogy a környék éberrel figyel, és nem fogja megengedni ennek a gyönyörű tájnak a végleges tönkretételét, nem fogja megengedni, hogy újabb merényletet kövessenek el az itt élőkön.

A fáklyatűzek sokáig lobogtak. Szép volt látni a sok pici lángot, ahogy apró, imbolygó fényével dacol az éjszaka sötétjével.

Ökocement

A leggyakrabban alkalmazott portland cement mellett létezik más anyag, amely alkalmas ennek kiváltására. Ez az ökocement, melynek előállítása lényegesen kevesebb szennyezőanyag kibocsátásával jár. Hadd idézzünk: egy szakértőt szó szerint:

"Ökocement ... előállításakor a kemence hőmérséklete csak a fele (azaz 750 °C), tehát ebben az esetben csak harmadannyi fűtőanyagra van szükség, mint a hagyományos módszerénél. A fűtőanyag radikális csökkenése miatt a belőle származó gázemisszió (NO^x-ek, SO², illékony szerves vegyületek és CO²) mértéke is csak harmadannyi. Ami még lényegesebb, hogy itt a reakció nem termel szén-dioxidot. Azaz összességében ilyen esetben a hagyományos cement előállításakor keletkezett széndioxid csupán 10-20%-a keletkezik.

Az ökocement alapanyaga lehet többféle építőipari melléktermék, hulladék (szálló por) és magnezit (magnézium-szilikát). Ha magnezitet adunk a portland-cementhez, akkor annak több előnyös tulajdonsága is lesz, többek között: tartósabb; ellenállóbbá válik a kémiai, toxikus anyagokkal szemben; emellett, ha szerves szálakat (pl: cellulóz) építünk bele, azok további szennyezőket és CO²-t tudnak megkötni." *Simon Gergely, levegőkémikus.*

A Hejőcsabai Cementgyár és Mészipari Rt. (HCM) ellopásának története

A hejőcsabai cementgyárat 1988-ban alakították részvénytársasággá. Az Állami Vagyonügynökség 1994-ben külön pályázaton értékesítette a társaság többségi részvénycsomagját és ingatlanvagyonát. A Kálmán János vezette magyar befektetői csoport kétféle milliárd forintot ajánlatával és a bírálóbizottság által jobbnak ítélt üzleti tervével nyert az egymilliárdot ígérő svájci pályázóval, a gyári vezetőkkel közösen pályázó Holcim jogelődjével szemben.

A gyár még sincs a jogos tulajdonos birtokában. Sem Kálmán János, sem társai, soha egyetlen napig sem gyakorolhatták tulajdonosi jogaikat az üzem felett. Még bérleti díjat sem kaptak a más által használt gyár után. A valamikor Hejőcsabai Cementgyár és Mészipari Rt. (HCM) néven ismert nagyüzem magasba törő épületein ma a Holcim cégcsoport emblémája látható.

Hosszas pereskedés és bírósági tárgyalások sorozata után a bíróság megállapította, hogy a HCM ingatlanvagyonja jogerősen a Kálmán János vezette konzorciumé, de kimondta azt is, hogy az eredeti állapot visszaállítására már nincs mód. A vagyont 1994 óta használja a Holcim-csoport részeként működő gyár, ezért Kálmánéknak kártérítés jár. Hogy pontosan miért mennyi, azt további eljárásokban kell majd meghatározni.

A történetet számos hivatal és hatóság vizsgálta, köztük egy parlamenti

vizsgálóbizottság is, amely megállapította, hogy a HCM ügyéről négy alkalommal tárgyalt a Horn-kormány, ám a kormányülésen elhangzottakat titkosították. A miértekre egyelőre nincs válasz. A történetről vezetett kronologikus feljegyzéseinek bevezetőjében Kálmán János mindenesetre Thomas Schmidheinynek, a Holcim-csoport jogelődjének elnök-vezérigazgatóját idézi, aki szerint Magyarországon olcsóbban lehet cementgyárat venni, mint Zürichben egy trafikot.

Arra a kérdésre, mekkora összeget tartana elfogadhatónak ahhoz, hogy lezártnak tekintse az ügyet, Kálmán János azt felelt: "Ez a történet már rég nem csak a pénzről szól. Amire várok, az egy korrekt számvetés."

Kálmán János most arra készül, hogy Svájcban, a svájci törvények alapján perli be a Holcimit.

forrás: Népszabadság Online; www.betonnet.hu » cement » hová köt a magyar cement

Ez év augusztus 3-án, vasárnap, a Duna TV és a Duna Autóklub csatorna Híróra című műsora közölt egy összeállítást a fenti témában, melyből megtudhattuk, hogy Kálmán János elkészült a vádanyaggal, s hamarosan a svájci bíróság elé terjeszti az ügyet.

Németországban és a világban már több helyütt nagyüzemi méretekben gyártanak ökocementet. Kifejlesztett technológiáról van szó, melynek hazai meghonosításán kellene gondolkodni. Van tehát alternatíva. Nincs szükség a Holcim környezetpusztító cementgyárára.

Videofelvételek a Gerecsében (Marton-kút környékén) végzett pusztításról:

www.youtube.com megnyitása. Ezután beírod a keresőbe, hogy Gerecse. Láthatsz 8 rövidfilmfelvételt, mely a Holcim Zrt. Martonkút környéki pusztítását mutatja be. A forrás, az erdő bele van fojtva a veszélyes hulladékkal szennyezett cementporba.

Reméljük...

Lehet hosszú oldalakon keresztül fejtegetni egy környezeti hatástanulmányt, környezethasználati engedélyt, a lényeg, mint mindig, most is nagyon egyszerű. A magyar jogszabályok egyértelműen tiltják újabb környezetszennyező létesítmények telepítését olyan területeken, ahol az ipari szennyezettség mértéke túllépi a megengedett határértékeket. A mi térségünkben pedig bizonyítottan túllépi. A lábatlani cementgyár állítólag megszűnik, de már a lábatlani üzem is túl közel volt a góchoz: a Nyerges-Dorog-Párkány háromszöghöz. Milyen alapon gondolja bárki is, hogy ebbe a nehéziparral egyébként is túlterhelt térségbe biztonságosan beleilleszthető még egy jelentős környezetterhelő potenciállal bíró ipari létesítmény? A gyár kéményein nyilván nem oxigént fognak eregetni. Ne tegyünk úgy, mintha nem tudnánk, hogy mily sok a daganatos betegünk, és a különböző immunbetegségek mint útik föl a fejüket, egyre-másra, különösen a gyermekek és a fiatalok körében. Térségünk a daganatos megbetegedések gyakorisága tekintetében élen jár egész Európában.

Reméljük, hogy döntéshozóinknak a jövőben lesz elegendő bölcsessége és bátorsága, hogy ne a felelőtlen, önző lobbierdekek mentén, hanem a magyar törvényeket tiszteletben tartva, az emberek valós érdekeit szolgálva mérlegeljenek és döntsnek.

Nem lehetetlen...

Nemrég az USA-ban, a New York állambeli St. Lawrence-i cementgyárban merültek fel hulladékégetéssel kapcsolatos problémák. A tulajdonos ott is a Holcim. Lakossági nyomásra, hosszas huzavona után ugyan, de sikerült a tulajdonost visszakozásra bírni.